

Escritos en vascuence del Venerable P. Esteban de Adoain

(I)

Durante un reciente viaje a Roma para asistir a los actos de canonización de la Santa navarra Madre Vicenta María de Vicuña, que tuvo lugar en la Ciudad Eterna el día 25 de mayo de 1975, el Ilmo. Sr. D. Pedro María Zabalza Urniza, Provicario General del Arzobispado de Pamplona, tuvo ocasión de encontrar en el Archivo de la Sagrada Congregación para las causas de los Santos y en el legajo correspondiente a *Escritos del Venerable Siervo de Dios, P. Esteban de Adoain, cap.*, presentado en Roma en el año 1929, el original manuscrito de tres escritos en vasco, de los que fue autor el propio P. Esteban de Adoain.

Habiendo tenido don Pedro María Zabalza la buena idea de obtener copias de dichos escritos y posteriormente la amabilidad de facilitarlas a la Dirección de FONTES y considerándose que, tanto por la personalidad relevante del autor como por el interés lingüístico en relación con la zona a la que pertenece (Adoain, Valle de Urraul Alto, Navarra), merecían, sin duda, darse a conocer, se publican a continuación dos de ellos en reproducción facsímil, creemos que fácilmente inteligible, mientras que un tercer escrito, de caligrafía más borrosa, se dará a conocer, transcrito, en otra ocasión.

V. G.

xembicio: *Mitioribus consideranda nota sunt Gabriel Singulariue erran-*
Cione. Mide deua Mariani sortu edo concabitu eta emanantzuela mundura
Senus gure saluatailea. Ennen bada, amax agur Marianae errandizen birgii-
tertham, consideratu beardurie gure saungicooren amorio andia; bada
Mundu guera etayoren atzoparretarie. libraticeo argui zuen Egortean
Uingueru bat, edo argui zuen itz bat erraita, ala nola equinesium ber-
te mundico gaurta quicia, frat lux et facta est lux; bairian ez, berac amu-
du gure naturalera ala cheggiago subiticoe gure micriac eta arguencan pu-
ritze baltcan itzeco. Sune vicias beratrat bacarie nahayer, berac iconoidu
gure creatailea et saluatailea, dio l. Bernartee.

Psaiman non dago quironen amodica. berac saungicooren alderat? Ah! baze
saungicoore antzirie etu penatien bere gaurtan baicio. Eragutu egueson
zuen falta; itzulcaite Maria virginaren gana eta Errayone: O Maria
saundua saimcooren. Anna! zu saimcooren amorio sainduz beti belen icanna-
nen gueros addididieraguru zelucritoren gaurta gure vici quicorequin mailla-
tzeco amorio bat.

2. *Digarren Mitioribus piensatanda, nota Virginia Mariae ~~aditu~~ ^{adituz} ~~aditur~~*
aurduy ~~gula~~ ^{gula} ~~etaz erista~~ ^{etaz erista} ~~etaz erista~~ ^{etaz erista} ~~etaz erista~~ ^{etaz erista} ~~etaz erista~~ ^{etaz erista}
zuen berain berer ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer}
inur ilabate. Ennen bada, consideratu beardurie Mariae saimcooren humilla-
tura, obediencia. Bai, saungicooren Anna utiric bere calica, abandonaturic
bere afer quicia joatanda Mendri eta dicituac barna, ~~etaz erista~~ ^{etaz erista} ala naiduen
bera saungicoac: Mititean deditrandu cenen ala renarandio edo aguintandio.

Serticoda Maria gabelaren echera eta familia quicia queditanda sicutificatur.
Gabel etonaturic beratu, edo beropantie. camproa, queditanda Maria Virginia
icuntenduenan bere echcan, eta ipaner goroz batenic atenda saltora bere
amoren erraimetan edo labelcan; oh zori oneco bintu! Bai, an egonsen
inur ilabatean; oh cor itz saimduac, cor solua edificagarrnac! etine icunten
mundico duerrime edo dicituac, etine adituen mundico oferen gaircan
solano animarenac baicio.

Oh eta cor zoriousoa! izantandine guere animac, baldin vinitate baditu
Virginia Marianae! orduan gure antean etine aditua solua gairtae, itz orgui-
leioac; magpaciater aditugu mundico ofereac, eta orduan estugu pensaticeo
gure animaren gaurtan baicio: Obedituce ditugu saungicooren manamendu
quicia, viciadicodugu humillatura, eta ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer} ~~berer~~ ^{berer}
toen amoda berarion batenic, sune orgulua eta desobediencia utiric, otortu
beardugu virgaren Mitierio ontan, guere Anna Mariae vinitaditrala guere
anima gairtoac, eta queditatela sicutituae. Ali equitendadugu edeta-
zucla dudatu, vinitatuen pituelu bere graciarogion.

3. *Ymor garran Mitierian leonditien edo contemplandea nota Maria*
saundua dambria arribolucenac emanuzen mundura senus saluatailea
gauron erdium bertalco baltcan, bi animalen antean. Ennen contu equin-
zaru icuntenduzela Maria atenatandela bere sortz Egortean gure Ma-

zarretaco edicitie arribationidela Belongo birna: joatendindela echer eche
 bitatu bila, bainosi quise erratenditela estitela lecurie. Ezagutisio yocida
 ocquen gosortanuna ateratenditela lanpota eta bitatenditela uerena
 beguiae alde guentura, eta arguenean iustenditela ititela lanpota eta bitat,
 joatendire eta estute cariticesi bi animalo, jarriyatera edo gambela, eta
 belar batue baicie.

¡Oh Maria Saungoicoaren Ama! bertze guentrat cariticea bitatu eta
 zuretat ez? Cer estuzu inxerxi errexitum izaita? Elara linguaru guicia.
 baino queyayo? Penararue alober abal inaronen borje garbitucacula
 etalbi artean choco bat Maria saindua ezartzeo. Subitendire, Saungoicoa
 laudatu ondoan, oitiz cartiu batiari, eta gauzen erdian iustendite uere
 beguiazquin eguiazco eguazquia etorridela mundura, erran nahidut,
 gure lezu Maitea. Oh amorio divinoa! Oh Saungoico Andia! Zi aur uicatu!
 zu gambela batean! zu bi animalon artean! bai au guicia eguizendu gure lezu
 saluaritae gure confidanciu arcar aritico. Cer confidomagin confidan-
 cearequin bada estugu joanhear qu becatoreac lezuongana? uione
 estu doperatubear, eta baldin arren Majoritate Anditarunac lotatzenba-
 gaitu, goazen Maria Virginarongana, eta obidioragin arditidieragula.
 Semonitoren baitaco eguiazco confidancian.

4. Lau garren Mititicoan presentanda, nota Virginia Maria Berroquei egu:
 nac finitu andean presentatucon templora purificacioneo loguearen arabera,
 eta an nota ofreziuruen uere leuea. Ennen Consideratu eta presentatubardurue;
 nota Maria queiz justaa, queiz garbia eta becatuonen notarie gabe denaz
 queoz patenden bertze Amateguiaz becala Saungoicoaren loguea lanpoteora.
 Eguia da logue honec etzuela obligatzen Maria Virginari bainuari, bainan
 obedecitu nahidu bertzeac becala. Oh ponerie estuen humillatuna! Oh beinere
 icusi etan obediencia!

Oh becatore maitea! Maria leuzen Ama, ain justua, ain garbia, ain gaitze-
 lagiea edo inocenta, ain saindua donaz queoz estu errefuatiem, eta privatren
 Amateguie becatore bat becala presentatuea purificacioneco loguearen arabera;
 eta zue becatu beerie, ciguingueiaz beerie duzuan queoz zure anima; alque-
 tucorara presentatzeora aita borbotoren batis obrotam an zure arima gan-
 bitreco? Etsemplu onen bitan beldurtemora beutimaz uere becatuac erratren
 baldin zure boteon sentitkenbaduru diturum edo alque cerbait confesatzeo;
 bitozazu, errayere gure Ama Maria Maiteari, em andierazula idor eta
 gricia garaitreco alque modericatu ori.

5. Bost garren Mititicoan Consideratonda, nota Maria eta sorrepec
 galdurutan lezu amari unte citucarie, eta nota inur eguere ibilitaren
 beli arren bila, eta nota inur garren eguenean cariticeatzen templora

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Elraco Aita saunduac legistatendute seruitore, signatu nhai canzula tormenta crist
 au, particularqui satisfarime bat emaitas Aita Eternalar, quironen beatus lirin eta
 deiorast quicor. Aditadurac beatorarac? Duen dionatjeriac orolatidute seruitore,
 aditadurac? bada ebor, eideracuela queyago arobatu, aqvi da equindurama orai arte.
 Mitenis ontan otaideracue. Virgina Maria libaraitetela uico etivi, eta abal
 quegarri untario, cenon bicio quec hacarria bertegunac baino queyago batelacue.
 inferna arimar. Sarvitasunoren emtrac tentacionetan deiarac Maria, eta...

3 ^{Ylli} quiri en Miterian penatenda nota iranen arantzerio conparequin.
 cora^o etia, eta trufarco Drregue bat beiala tratatia. Enon penatu beacurac iquirituro
 veguegim icuicenditute: nota borerro madoricatu, eqhueratu eta aqvente ondoran
 arotequin, lahatendutela tenis eta indarric gabe errotienda lurrezat, eta ar:
 1. Aquitinec dioner, ibiltrendutela articoca pilota bat beiala zango pean: quili pillam
pedibus sacrilegi exagitabant. Fuera par aratendute arribatu quironen, eta cora-
 bararac maguid bat erantendiote eruan, arroya. edo treina zar bat bircarraan

Mante erreala beiala, eta arguuean urantzerio cora^o batoguin ^{cora^o turantzon,}
 eta magulequin potrencion obaguiago sartzeo. ^{Aqui, Juan erregua.} Frustacionen erroaz, Que llex jurorum.

Dembora uenan ^{thu gye emaita} ~~beator arac~~ beguitareri ~~er bingora~~ eta emai-
 terriacaten bearri ondorac, ^{napidac, ualdiac} bada guin beiran eguitendute ~~quiron~~ ^{conferacion}
 direnac eta beieala beacatua ikultrendenac. Errotendute litalis dutela ocanilla,
 abituro qaitoa, aubricaditela adinguidatun quirono, bainan elratic atenatu
 vidoan file ikultrendite lenagoc ocacionerat, silura. edo centuna qaitastarati...
 Bai tornatendite arantzerio cora^o ^{thu equitor;} ~~erartzerio~~ ~~erartzerio~~ ~~beatorac~~
 tornatendite bearri ondoro ~~crudlac~~ ~~emaitera~~. Emen ercolu beordioquin gura
 Ama Virgina Marian, queyago nahidigula ~~eritza~~ ~~arapritu~~, ecan laungoicoa
~~ipenatu~~, queyago. nahidigula mila aldir il ecan teni injuratu.

4. Qui quiren Mitenis huntan contemplacanda, nota Stilatace teni seruitu
 ciatu ondan erarritien quiritza bircarraan ilraco beator; oh emen bai,
cer campo, cer barruti, andia presentatanden condeoraco! Equindezarua contu
 cin gaudela guia icuicent. Mitrenditegu erotendutela tenisen erfrea, o. Stilatace
beburra emaiteris ilraco sententia. An beiran arlendu eritza gurutzea bora
bircarraan eta abiakenda lalvaraco mendira. Etuic icuten zuen epistolazoguin
nota tenusilengo carria quiac dauden pender poterie eta nota quise galdeitan
ducan; Nor da daramaruen ori? Adaduce erratendute, Auda teni deitanden qui-
con erotrarr lura: borte batuec errateniten. Au da quiron ordi, forguinquenitan

il piltutacituenac? Etic erran innocentea dala? Uderogun madoricatu ac, eta jacobi.
 Enon penatu beandigu nota Carnic, ^{bora} zoanac ateratrenden Maria uere,
Amu arguen Aisoa erratera; ideritrenzaut erranenciola; Ehu teni fili mei!
Ah ene teni Maitea! nora zoar? Ama, ni bansa gurutze huntan iltrera,
conolazate, ene ama, ala emanendit ene aitori satisfacione orobat
ubiakenda Maria arguen beiarca emaitera. uere teni teni Maitea;
bainan borerroac celtute uten. Cal arzo mendira arribatu beiran luttar
hiltendute teni; bainan nota arroya guia eritza calcegon. gogutzea erdoi;

PEDRO MARÍA ZABALZA

braxi. berrettiendire zauri guaiac. penzarazue cer ~~Errabia~~, cer ~~Crudo~~ ~~Wetzer~~ ~~Uietz~~ -
 gogortanierioquin. berrettiendiren zango eta errotaria ite horrote ec: eta "legui-
 ruzue. Cex paciencia Andienquin berrettiendiren gure amonogatia. Eta gure gure
 ainhertie. becatuen satisfacionetan estigu cerbait egaindean? Erditugu arte.
 becat. edo erracibitubear saungueac Egortendainquin gurutzeac?
 Obideragun Maria laudietidieragula: Teruzengane, erreminacione, edo mandaro
 saindu eta eguiazio, paciencia bat gure ^{naigabe} tribulacione eta gurutze gicitan.

5. Bortz garren berrettiendiren contonglatianda, nola serui ilen guntzean. Erren
 berrettiendiren gurutzearen aintzean jarritio boluatico, albatagun gure berrettiendiren
 eta berrettiendiren inur itzequin jarritio bere zango eta ocuac, zure burua arantzeres coru
 batogun, bere bularra lantza batar paratia, eta bere gogortze guai porrocotua eta
 zauri bat eguiazio. Ah! eta nor da ori? Ori da gure. Cretacalua, gure solacatilan,
 Maria sainduaren seme batarra, ite batar: Ori da zure gure aita, zure leita! Eta
 nor eraridu gurutze ortan? gure becatue eraridute. Zure becatue? Bai.
 ¡Oh Amorisa! eta oraino leguituegure gure saungueac. Obideragun? Albatagun
 leguiazio: gurutze saindu ortan. eta penzarazu ala.
 Ene serui maiteac zangoac deta jarritio nere amonogatie, eta nie irahidut diti
 echebatie bertiere, ocacione batie bertiere, compainia gaita batie bertiere.
 Ez ene serui onid ez, emandic aintzima enat ala ibitio. Zue zuac bi itzequin
 jarritio, eta nie cer eguiazio nere berrettiendiren combat aldiz erahidut becatue
 gaureritat? combat aldiz eta combat irahidutan nere berrettiendiren erahidut eguiazio
 becatue? Zue zure burua, arantzeres coru batogun paratia, eta ala ere berrettiendiren
 dut orai arte berata penzarandu. eta gogortu etzarnotan? ez, ene serui maitean.
 Zue gogortu guai zauribat eguiazio, eta nie tratatu becatue aintzima ere gogortu
 etzarnotan? ez ene serui ^{maitean} maitean, nie tratatu becatue berata. Nie erahidut
 nahi zure ganic bertiere zure gracia batic, zure amonogacia oio orai irahidut. Eta
 gracia au arditeac. Obideragun Maria Virginia eta onec arditeac diti berrettiendiren
 Amorisa eta gracia. Adiarue etzemple au.

6. Erategun bat berrettiendiren gaita batarra, ceren penzaranduren an batarra irahidut
 berrettiendiren gaita batarra. Erategun bere berrettiendiren berrettiendiren berrettiendiren
 eta berrettiendiren Maria Virginia, ala eguiazio, eta gaur batar agurteragun Andien
 zera Maria eta erahidut Urazu becatue, fidazite ene batarra nie erahidut
 becatue. Berrettiendiren berata, jansen confitacion, eguiazio confitacione
 on bat, eta gure deus ere etzarnotan. Nie erahidut paratia berrettiendiren
 berata ocacione gaita batarra, erahidut berata becatue amilatan, Confitacionen
 batarra berata berrettiendiren, ceren etzarnotan ocacione batarra. Nahiruen uti
 batarra etzarnotan garaitur cebilan. Egun berrettiendiren berrettiendiren Maria sainduari,
 eta bere berrettiendiren berrettiendiren berrettiendiren gracia.
 ¡Oh berrettiendiren Andien! Maria sainduac erahidut aintzima berata, gracia
 eta coraje, non uti berrettiendiren becatue guaiac, ocacione eta berrettiendiren berrettiendiren
 nere ez irahidut.

La uera, baldin orai arte erahidut irahidut berrettiendiren berrettiendiren berrettiendiren
 zaitate egun berata: ilen eguiazio berata: andiam berrettiendiren berrettiendiren berrettiendiren
 eta an Maria sainduaren aintzima berata berata, aidaela echea burua.
 ¡Oh cer gracia cer berata, cer berata: etzarnotan familia berata!
 Ala berrettiendiren...

3. *Yllur garriena* Misterioan Contingentatzen da esola lehenitac Egortzen
 iypiritu saindua ^{Mendecateco} egunean Conaculo deibereien tognita, non bil-
 duric euden Apollinac, Maria barginaren Compainian. Emen pensatu bea-
 duric, Apollinac iypiritu sainduan. Errexitu baino lein cein flacoac eta cein
 otac. Cein saingicoanen amodioan; bada au guicia azuenda: ^{non} temeritac ^{non} parat
 cein batec saltendu, bertec batec ucakendu, erraner etuela eragutien, eta
 guicec abandonatendu. ^{Bainan} iypiritu saindua errexitu ondian, etere
 lenagoc flaco, ~~eta~~ ^{lata} eta ^{biduzti} ec, er. quiditandura saingicoanen amodioa bete betene,
 eta onergatic ihurtiendute. berer od guicia. Oh Amodio dierna!

Arroian andiraregun erratenuen l. Agituen: qui amat non laborat.
 Saingicoa traitatenduenac erditu trabailuac, beorrac, fagueac, tentitien,
^{grog, etiac dire} gurutec: saingicoa traitatenduenac alogratenda uicertan,
~~cedit~~ guratenda, porarienda gurutec eta pericertan: qui amat non laborat.
 La bada, Emen eccatubardigu gura. Amo virginia Maria arditi diragula
 amodio sainduaren daianac, eta biduan mundu huntaco: gurutec eta uicertac,
 etiac tranendire guratrat. Oh cer algrancia, cer glacer izanendu gura bitiac!

4. *Lau garren* Misterioan Contingentatzen da; nola: Maria sanctissima 23 lele
 pantu ergeren mundu huntan temeritac existaren ondoan ~~eramanuten~~ ceru
 rat linguerac. Emen pensatenda nolaco izanen Maria sainduaren eritrac;
oh cein justac; cein ona; cein etiac! Maria icertendu arribatendu eta eritrac;
bainan icertendu alegrancia; consolamendia eta tranquilitate, segur eta
paque betenac. Etia icertu arren batac iniquitacionac, uicertac, otrac eta del dir
rac; er; eta ergatic? Ce in Andre deia. Maria aren uicra bati izan bainan on lot
uicra. Apollinac eta Diriguenac arribatendu Maria oh icertu Bainan,
badagizue, l. Agituen erratenuenac, nolaco den uicra olaco eta eritrac.
 Eta guic eritrac nolaco izanen ote do? Oh lobora erranderagut etela.
 izanen olaco! Ce er memoratu artan otri eguitandu gun becatu eta uti guicac
presentatucodira iniquitatera, eta Acusatera. Orduan pensamendiac ganitac.
Bainan arrazu, eta consolacite, uic interbaduru becatu, uic gaitoa eta er
candaboa, eta onratien edo ohoratien baduru Maria, onac Amario obertena.
berola lagunducodiru eritrac orduan, eta tentitucoduru virginaren laguntra.
Arren debota guicac sentitu eta eragutiduten berala. Eta au guic ordun
artan uicitec paricite padania, momentu huntan berer Maria sainduaren.
protacionen arrian, eta autoriari ceru patriciat, ceru amaleat; bainan bati
seruicico deliberacione fermu eta constant bategun.

5. *Bortz garren* Misterioan Consideratenda, nola: gure Amo virginia.
Maria izanen Coronata tenu bere tenpa ganic, eta denbira berer Con
sideratenda saindu guicem glorio. Emen arguen Mitico huntan Consideratu berduy
Maria sainduac saingicoa ganic Coronata traneruen Coruan seinalatua izan
cela gure Abocattat, eta Abocata baten oficio berac eguitu beardituela beru
debotegun. l. Amadoc erratenuru, Maria virginia bati eta continuo galdogu
tenduelu gure paquetari. Ditat l. Birgo temper interpellari pro nobis.

ESCRITOS EN VASCUENCE DEL VENERABLE P. ESTEBAN DE ADOAIN

Equia du Madre Dena garbiac obitenduela beu lema. gudentrat; baimanba-
 rerypi arrenyana jostendientrat, eta urren laguntza Confidencia obobatequin
 obitenduentrat. Arregatic loti eta instante oro erratu beordicu San Felipe
 Arregin, Maria Saungoicaren Anna Obiz zaru leu gugarici bai eta Eliza gucia-
 rezquin, Maria Saundu, Saungoicaren Anna, Equizu obob. qu beatorant rat ora i
 eta gure episteco brencian; Ob totu doatua arrenyana bearden debocione eta
 atencionarequin baldin erraten badugu arrosarioa! Ua cein fite Orroglatu-
 dilerquin quinitudon costuma traxac! Nota icurico quenturquie; bertutea
 biciaon loquian eta pratica onac amozco ele iturien plazan.

Fite oroglatuetei Aita / Dominica arrosarioaren eseta onac. Combat heretico
 etreuen conuertitu? Combat quinitudo atera etreuen becatutic? Combat eliro
 ori bici saindu baten equiten? Combato estute epuin eriotre saindu bat?

6 Gure Eliza Anna Saunduac icurico debocione onac in uniduguan equitenduen
 gura miragarric, beu partebic equindu ahal gucia obobit amozco indulgencia
 ala parcialer nola plenarie. Sei Arrosario Aita Saunduac anite indulgenciaquin
~~obobit~~ ^{obobit} ~~obobit~~ ^{obobit} Saunduac. Arrosario partebic erraten duenac irabaten du
 irur opoi eta amoz mila urteco indulgencia, eta irur partebic erraten dituenac
 hau da Arrosario ssa, irabaten ditu laur opoi mila urte, eta Maria Saunduaren
 arrosarioa Cajeran erraten duenac anite guzago.

Agor Maria eta gure Aita bacochoa irabaten dira eun egun indulgencia.
 Haber Maria Saunduaren borta principalen irabaten da indulgencia plenaria
 conferatur eta comuniatur. Habeto gucian erraten duenac irabaten du in-
 dulgencia plenaria conferatur eta comuniatur nahaiduen egunen.
 Ontar londa anite indulgencia dire irabaten direnac.

Arrosario Saunduaren acabarian erraten dire Virginia Marjoren letania,
 eta fite borte gornac eta Benedicto Ana irur gornac erraten den addi Sa-
 cochian irabaten dire eta berreun egunen indulgencia; eta l'io zuzi gornac
 irur eun egun addi bacochoa, eta ontar londa indulgencia plenaria Ma-
 Saunduaren borte berta principalen oc dire, Concepcione, Nativitate,
 Anunciacione, purificacione eta Anuncione conferatur eta comuniatur.

La veraz, cer erranderaguet nic guzago Maria Saunduaren oboretun?
 Adituaue inola erratu beu duzen misterio gorrocoac, doloriac eta
 glorioac. Adituaue cer debocione, cer atencione, eta ofotequin erraten beu
 duzen Arrosario Saundu. Ora bada estut erraten bertreic, deabruac
 beuac errantzena baicio. Hau da, Maria Saunduaren debocionaren
 arrian dagora, eta perseveranciarequin arrosarioa erraten duena
 etela galduco, ala errancion deabruac / Dominicari. Saindu onequin
 Anunciam arrosarioa explicacien eta onequin finitucodut. Adirane ...

7. Muxpente erraten du, Honorario brian biciau berita deitzen con
 ematrigi garte exandalora bat. Iri artora arribatuen / Dominica p'adu
 cubera, gaste ~~mu~~ pura curiositate joanen aditrea; eta Saungoicac ligi-
 tacion bistra eta instantean joanen Saunduaren garna eta errancion
 nahiresta conferatu / Dominicac adituaue, emancion / obocionea,
 eta penitenciar emancion Arrosario Saundu, etreuen bertreic eman.

PEDRO MARÍA ZABALZA

Báinan miserables herala ituli joanen becatun. Saindiac adituruen
erocela becatuan, eta herala joanen amatequi aranzana eta herri becatun
satucuen. In botean, eracutitua joanen inferna eta an teucituen anitz
Mengatue dimutua: cirala. Berola itaquuen libu bot. non zenden bere becotu quie
tegribatua: Oduan. Alotarie, ariturue báinan. Confidencia becaria joanen. Maria
Sainduaren gaina, eta Mariae urditiem penitencia equitico demotun:

Ordu. Astoria uicen penitencia equiten. báinan beti orituruen liburu orten icusi.
Cituen becatuen, eta ala erratenuen bere Amad Mariari querecota becatua liburu.
artarie: Maria Saindu agueritiazon eta errancion becatua cirala becatu quie:
báinan beti oriturue becatue. Saunpicoren misericordiar. joanen Sainduar, eta oriturue
ecen anitz becatu gutzaguen. inferna joancirala, eta errancion equi orten
bercan. Zortzi urteco aur. bates inferna joanbeartulo becatu botin gatie:

4. Qui me invenerit inveniet vitam, et habuet salutem a do-
minis. Prov. 8, 35. Bilatzen. nauuena. Cauritucoran, eta bun
goicorgan itzandulitico gracia.

Tauor preitubat joatendean mundu ori baria, eta bálun jaratien:
baonit combait equi samitia on botean, araguenen deyditzendinean erraten.
dista tauu ari: Joena, placer baldin baduru iturbu biletu hantun icoribatua.
zure icena eta icengaña edo deitura, zutua oritu arateco: alchabendute
biletu bura eta conservatandute gaura auri bat herala. Guero maiz galatien
dite tauu beratu orlar, eta occasione quicitan kudatendute arren prudencia
eta modestia, arren educacis fin eta prelatuana, ite bati edezagute itri.
Orai bada pasager. Edo stranger bat berala etorria orai zuegan, eta
baldin orai arite aditubaditute orotaris Sainduaren laudoriae, eta ecin.
Confidencia audiar equi joanbeardunem Saunpicoren Amazangana;
eta ceten icuribatut zuebitan. Aitencia eta debocione auri bat, orai
Arquen intrucone hantun validiuet itri icuribatua zuevictetan,
ez ene icen eta icengaña edo deitura, báinan bai Maria Sainduaren,
beti oriturue Ama auri onen laudoria eta bectutez, eta oritaco. Libico
deuzgitehet auri ceibatit obegpiago obotatrec eta Maistatrec seuden
eta. gura Anne Maria. Báinan lenags erranderagun Agur Ma.

1. Maria virginari errandatu daitequien obone quicien orotan,
errancion audien eta baliocena cola arrezgana maiz joaten eta beran
laguntza. orateca. Eta hau quia: Cerequien equidezaguega Agur Maria
maiz errancion baino obegpiago? Salutarazue, errandun. Comis Kempisee,
Amgueruenen palutacisocanquin, eta ber hau aditendu placer auri bat equi.

Andredena Mariae. errancion Santa Metilderi, niore etuola salutatica
 obexpiaga nola Agur Maria errancie. San Bernatec beti zeucon aian Agur Maria,
 eta egun batie: Maria sainduaren eozanza eta imagen batie errancion: Alie
Bernarde; Agur Berniat. Maria doakinae, egurtatendu, Agur Maria erra-
 tendeneari ala nola tenua boicariatzen den, deatua icaratione dela eta egiain-
 tendela: Clara gaudet, Saton fugit, Claudio Alie Maria.

2. Orriangate lembieco Auzua iransida noie errantenduesen Agur Maria.
 gizean eta arratcean ayora sartubaino ten eta oyatie jaingui ondoren be-
 launico jarricie Maria Virginaren botata edo toniagen batie aintziuean
 errant bearditue inur Agur Maria; oioitz chijsi orejain: Zuri concepcione
gaxia gaxie Maria! eguntateu gorbi ene anima eta gorjule guana.
 guere eicatu bearditue. gure Amari beratu benediciona, ala egutentzen.
 beti San Estanislao, eta guero eicatu Maria Ona dibinsoaren Mantaxan.
 jpsari, eta confidencia obatejain eicatucays bere gracia ongiu paratue
 guia eta eguna, eta beinere ei becatuan erorteco.

Unitate ayaren odosi Dugui bearda beti Maria sainduaren imajina
 der bat. Oibat beti errant bearda Angelua bere inur Auzu Maria egun
 gizean; egundian eta arratcean. Ala egutentzena irabatentue eun-
 egunen indulgencia aldi bacochan eta ilobetean indulgencia plenaria bat
 Confesatur eta Communiatur, ala declaratuuen Erromaco Aita S. Benedicto Ma-
 ria Ona londa errantzen irabatendela ilobetean bein indulgencia
 plenaria. Confesatur eta Communiatur arratsetres angelua finiticoan erranti-
 bada Deprofundis, edo gura Aitabat belauico purgatoris animarentat.
 Senago egunla jolientuean guicia belauicacenciron Angelua erratic;
 orai anite alquetendine, bainan S. Carlos Borromeo eton alqueten nonnai
 belauicaciera eta maia joutenen Carriatic edo Zalditue erratic.
 S. Alfonso Liguio errantdu paxurabat etola belauicacien Angeluan Inagueria,
 eta icaratione nola Elizaco Torrean epattentzen inur egutitaco seinatetat,
 eta adituenen in bat errantencia: Dequina; zue egutentueauna egutentdu
 creatura centurie egutentue.

3. Predito amalauryanae declatuuen Barroaco demboran guerion erran-
 beardola Regina Celi letone, eta irabatenditue indulgencia berue demboran
 huntan guerion errantdu. chutic: bertie uteco demboran errantdu belau-
 nico angelua; bainan lantibat arratalditue iyande arrataldenain erran-
 tenda chutic Barroaco demboran berala. Terusen Amaran debotac beren jostic
 egutentdu ahal guicia Maria choratoco eta estute uten ordue laudatugabe.
 Ala bada adituentuean. Exigua edo orengoia jolentudala ordue salutatu-
 dute Agur Maria errancie. Alonso Rodriguez orde guicitan salutatuuen, eta
 gauar ordue jolentuean Ainquerac idatearri arantentuen.
 Sic etiaquit emen practitacientuen edo ei; bainan bertie anite togieton
 erranderaguet ordue adituentuen aldi ors edo echean, edo campoon, bat
 atentdu Agur Maria errancie eta bertie guicia errey jostic dutela.
 Celicac ateratuean, eta echerat itituean salutatu beardugu Agur Ma errancie.

Etia urruncotratzen edo oryquitendugunean Maria Virginaren Potret. edo
Imagina. Lambait, biura apallu. Erron beardiopu. Agur Maria; eta arto-
cote zuen, ehetan eta Candenetan ezarri bearditutue Andre dena Marianaren
Imagina. Ederre, salutarreco oratione queyago tratetea. Maria sainduaren
Potretia edo Imagina. Erit ederre can. Siltendire Erronaco Carrigietan, ehe-
tan, eta oraino bidietan. Beren oryquitun. Jersona debotac. Erronac.

Vigarren. arina da Maria Virginaren berre celebratu beardituteclia.
beren beoderati urruneguin ahal maneran. Sante Seltruidic icurisen egumbate
Virgina Mariae bere Mantoxen oryqian arima tropa aribat. ceucola; eta
jagunduen beardiaca arima ec. Jropratecencelac. exercicia. eta bearteteo.
Jraatiquiguin Maria garbiaren. Corurat. alchateco. eguna celebrateteo.
Berre. arribatu baino ten oryppen beoderati. egun eton orratenda beoderati.
guino Aita, Agur Maria, eta gloria Patri; biritatenda albadaique albaraco sa-
cramentua eta Maria Virgina. Oracurri liburu batean eta g. 11203 Conside-
ratu Aitan: equin Lambait beortificacione Aita ipiritualaren permissionarequin
beita. egunean Confesatu. eta Comuniatu, eta urquescan ofrentu biotra, arima,
jroputra eta oratu gracia Maria sainduaren bearteteac. orditeteo.

Yllur. garren arina da orrosario saindua erraitaca egun oro albadaique
beclauinico Maria Virginaren beartituen can. Consideraten. Misticionac. ^{berata.} dila. ^{berata.}
Andre dena manianun anite debotac. beartitendute. lamumbatetan. eta ariteteo.
Ur eta oryquerequin bacarric. Orta consideratendute. laboranica. edeacaguetala.
baruntia; bainan ofrentendire. ugolia, berre, otia, goitea. eta sparria; urortibi
cathendire mia, ueguia; eta leinai. beartitute. nioac. eragutu gade. ^{Arutac.}
lamumbatetan. equitendute. can. latitac. jobnei. eta deliberacione. dute. ^{bearteteo.}
Ala. equitendute. S. herando. eta Aita Martin Sultemorec; ala. S. herando. ^{Arutac.}
eta Alejandro Alac. S. Gregorio. orratendu. Roman vicario. S. Xaudedit. ^{Arutac.} zaputina, orac
Aite. guian. irabatentuen. lamumbatetan. can. latitac. jobnei; bainan, Oh. gu
za. miragarria. Arima. saindu. barte. icurisen. uola. lequan. equitendute. ^{Arutac.} guano.
qui. eder. bat. lamumbatetan. bacarric. Zaputain. orratat. eta. porre. etu. equin.
Lambait. Maria. sainduaren. oboretan?

5 Lall. garren. arina. da. biritatuea. Marianaren. Potretac. edo. Imaginae
Aretan. edo. ehetan. Mundu. hiantan. mantatendorenac. biritatendire. eta
ala. agierhendute. beren. Amoris; Oh. eta. Lambat. aldir. Amoris. idtu. gaitoa!
Bainan. etate. equiten. gutago. Maria. sainduaren. debotac. hoc. biritatendute.
Aretan. eta. amengana. potendire. ofetu. eta. Combenencia. audi. battequina. Ertina
orequin. can. latitac. equitendute. aldonac. beren. ehetan. edertendute. lora.
eta. gania. balioeguin. eta. arren. aintinecan. equitendute. otortac. orratendire.
urrosaria. eta. can. latitac. equiten. leuiscan. Amoren. letania. Oraino. queyago.
equitendute. Andre. dena. Marianaren. debotac. Ala. nota. hienke. terrac. eben.
buruac. diltigateteo. orortendute. beren. leinalac; quina. beren. ^{Arutac.} Virgina
garbiaren. debotac. orortendute. beren. leinalac. bertie. guien. gania. ^{Arutac.} diltin.

6. Batucec batitunduta Carmengo abitura, ^{edo egapularia, debeat, edo cutura} bertze batucec concepcionecoa, batucec Mercedesca eta bertze batucec Virginia dotoreca, eta manera huntan distingaitendino bertze quietario, beren penamendu, aione, eta eta obratan. Ene biote quietarioquin obituentiatuet bertidazaruela Andre dena Mariaren Abitu bat. Jaungoicoaren Amue errancion Simon hoc Doctuari Carmengo Abituarequin itrencena etela damnatus; eta Maria laindua berac errancion dita laindu Joanen opitu bigarresari, baldin purgatorioa joaten buciren Lembrisco laumbatcan ataracoituela andie. Eta hau quicia confirmatuenten: Alejandro borte garnac, Clemente Zargi garnac eta Paulo borte garnac.

Abitu laindu hequin irabastendinen indulgencia nombre gabeac, edo conta estateguonac bere. Halaber ene biote quietarioquin obituentiatuet berdaiterlela Confradia batcan edo arrazarioan, edo Aldaraco sacramunducan, edo bertzebatean, eta quicia huntan zeren arimac hesterie eguin gabe arguen bermentu artan carituedira obrarterie. Bainan gausa quicm gainetik Jaungoicoaren Amac arionan errancuen bezala, etimantenducna eta atreguin queyagoarequin errecebitenducna da maiz arrangana joate. Hau da arguen arima bainan principaleraz; Oh cein doatua izomendun beren Amarengana joatendona bere necessitate quietan!

7. Ea beraz, zure aione quietan dela izpiritualatan nola baitere obitca, Confesionca, Comunioeca, Maza, lecionc izpiritualca goacen beti Maria Virginarenga; gorputheca acionetan, nola joatan, datcan, lo' eguiesca, eta bert e necessitate quietan goacen beruco Erreginarenengana, eta auditragun adm. de quicio Maria virginoren tecuan Agur Maria errauez, sia quicia huntan ^{de quicio estu} obitue estu.

1. ^{n. padorioe} zeren qu palarrateco.
 2. Zer esturu exoratu bear baldin zu zure necessitate quietan joatenbarora Jaungoicoaren Amarengana eta salutatenbaduru maiz Agur nre errance?
 3. Zer gracia andiac editu ichuribeaz zure arionan tenusec baldin induguitaban deitzenbaduru bere ama partia Agur Maria errance? 4. Zer laguntac editutzu etagutu bear andre dena Mariacan lestatun pproporaticen barora bedaratz iurrucco obedienciarequin, eta Confesatcan eta Comunitatzen barora ^{zerean e bere egua}
 5. Zer indarrac editu artuco zure arimac egun oro familian erroztrenbaduren Urvario laindua? Oh eta nola atreguiner heticaden zure arima bititaten baduru maiz Virginia Maria, eguitenbaduru bere obratan combat coritate, obra on edo cembait mortificacione! Oh! eta zue bertitenbaduru Maria lainduaren Abituren bat, nola concarpatucoduren garbitaruna, nola imitaticoditucan beroren bertuteac, eta berquenecc momentu artan carituediraren, zure uitean deureca eguin gabe, consolamendur, tranquillitate eta gozor belerie Jaungoicoarengana joateco!

Ea bada, Romac Kongitec erracendiu: Constatu nahiduru zure miserietan; urbitrate Maria lainduarengana, deizazu, obrarazu, obitazu, alegrazait: Mre Virginarequin, ibitrate beti arren arziari; eta ala eguitenbaduru, Mariac edietricodu bere seme launden ganic gracian onghi biciteco eta gracia onghi ditueca...

**Escritos en vascuence del Venerable
P. Esteban de Adoain**

(II)

Pensamien- la Iglesia, Memorare novissima tua et in eternum non peccabis. Eci. 7. Lo.
to de la m. Memmento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris. Gen. 3. u. 19.

Oroizaitte errauti zarala, etu Errautsara itubibeardurela. Oroizaitte il-
beardurela eta oritur eguimenen beatusie.

Etta eguia ote da ozen guisona Jaincoaren irragine, edo echi: ura perfeta
irancer guroz, Creatura guien artian ain perfeta, ain noblea. Edo aitun, semea,
ain preistua eta batistua, eguida il beardurela eta auti eta Errauts ekuaili batan,
itubi eta guaildu beardurela? Bai, ala da. Hau da gure Jainco jesus, eta Andrae nar-
baguatueneu edo emanuen sententzia guison derbadient eta derlejal arran-
contra han luorroa Karabioan, ezen ^{inratu} egiurbaquero ibilli izancan. Tardim edo
barate eder eta guiea aitari artan ezarriuen Jaincoicac lembicico guie-
na certitateceran bere Creaturaile, beala; bainan Adan gure Aitua Orguilor
beteric ucatucion obedencia eta alchaturan, baxerleu eta Creaturailecaran contra,
orregatic bada izancan camporetua edo ^{inratu} egiurbaquero portan surco erputa-
eta Jaincoac ezarriuen Ainguru Guera ^{inratu} egiurbaquero portan surco erputa-
bateguin. inor sartiera ez luteco. madonatu

Orduan bertan sartuen existia munduan ^{inratu} egiurbaquero beataa castigatico, bñ beatu
gure Jaincoac emanuen guisonari beartituen gaurra guieac araguteco, maitateco,
serbitrateco bere launa mundu ontan eta guero doatua izateco lerran Oinguru
guien compainien; baina guisonac gure launari bario gurego siterificion deabua
errancimean negraguam morte thronis: et rora dem: orregatic aditu izancan
irigarriceo sententia hura: pulvis es et in pulverem reverteris: lurretic ilguizara,
eta luorroa errautiera biustuesarar. Bai, n. a, beti bisieco pentamentuac sartu izan-
tuen munduan ^{inratu} egiurbaquero; bada existianen pentamentuac indorra eta bor-
tutza badu alchaturiceo eta Conservateco gure vici eternala. Hau. terago. Agur.

1. Guisonaren bicitra naturala nioze eideragie dudu gaurra andia eta
miragarria dala, eta herocijui edo partitularjui puntatenbaraya nobleera,
odol garbia, ondaturac, edortaruna, eta mundu ontan aibat estimatsandian,
berte gaineraco gaurra guieac, bñ cem doatua den prurua hura! ala disti munduan,
Bainan han guiea estu comparacione, eta deu Jaincoaren graciaon vicidexaguin
orregatic erratendu Romaco: fratris quam in presenti habemus et in non it equalis
gloris in actu, est tamen equalis in virtute: Erran nahidu, anima justoe munduan
eramatenduen bicitra sortigaraya edo sobrenaturala bordin edo ignala dala, ee-
nucan daudeneraguin: ezen doatuec lerruan laudatsen badute gure launa, tran-
eguitendu justoe lurrean ere, an maitatzen badute, emen ere maitatrendu
justoe lere viotu guieraguin, an icustendute bere beguequin, emendian:
icustendu anima justoe fede sainduaren beguequin: eta bada bertie bonurita
edo diferentia, ezen doatuec ideragote galdu bere lauco Aita, eta anima justoa bai

Etta bicitra doatun hori ~~h~~ irautreco edo conservateco mundu ^{tan} mirabile on
atigu iranen erremedio bertie, eta azarbat, bai, eta hau da existianen existia.
Becaluae tortuean edo ezarriuen existia mundura, becaluic bada urum egui-
teco erremedio andiana eta obenena existianen existia edo memoria dala, Erraten
regu epistola sainduac: Memorare novissima tua, et in eternum non peccabis. Eci. 7. Lo.
oroizaitte il beardurela, eta vituru peccaturic eguimenen.

2. *Ypocritatu edo suppositu deragun mundua bere bonitate, antitasun eta eroguez
na guicagjin presentatendela erori-orateco xuri mundutarra legitenduen lagua
baldin zure goycon edo memorion marit conidatembaduru orotianen gariean: ee
et cara eroras munduec eragueretan: non peccabit. Ala dio lipiritu dainduac.*

*Hiquidac la infernuec de adma benegun dituen lagun eta demonio guicagjin, eta elve
ridac la tentatiera bere indar eta engaru guicagjin, queyago orain, edo adoz la
munduan eta infernuon dituan loca, lagun eta cata guicac erori-orateco becatuan
gogor, itzez edo obra: ee, etora erorico oroituenbarara il beardunela: non peccabit
Alhadac la Aragnia bere loigueria, liruungueria eta amodiora ateguin eta placar gu-
ciegjin, ee, etara erorico becatu itzuri eta larragari oritan baldin pientatzen
baduru marit eta liruogji erioteco oraguen ^{oh compati. zahiri eta oraguen 26. h.} horuan: non peccabit. Erratendu lipiritu dainduac*

*Bai eguiargji, orotianen orotia orreguin oia me presentatendita munduaran,
deabruanen eta origionen tentationeac asitz eta arcorrac iranican ere, di. i. ^{me} demoni.
memorare novissima tua. fizaran zure buruan, zure biotzean urbil duzula oritan,
eta zure pentramendu guicac irantendire zuenac, zure itzuntzeac, zure solare itzuntzeac,
zure tratu eta contratuac, garbia; justac; eta arguetzean zure lan edo obra guicac
irantendire baineran puenenac chit orac: in omnibus operibus tuis memorare.
Bai, zure eguitaco eta ofera oritan present, zure beguen atzintean contu eguitaciu
duzula oritan, et non peccabit. ^{oritan} Et zure eguitaciu becatu.*

3. *Guizonac bere baitan sentitendituen tentationeac ^{oritan} andiena, arcorrena eta cal-
ta queyago eguitenduona arismetan da araguitaco becatua; Ceren orac itzultenditu
guizonac eta itzulturic dramaturgia mala mahi, eta mahiduen lacura: Ala ere xetu
errotatuec becatua bere engaru falto eta guisurerecegin, baldin oroitren-
bada ildaguela becatuan bertan; ala erratendu i. Demoni appropinquat. Eta i. ^{epica} puenos
leguitatendu, oroteco orotia ee chailgji data Erremedio eraguitaco; bai eta ere
guetaco; cengatic oragilora humilitatendu, Alcatia edo iracundetia joaguetendu,
erlitendu ere; andienaya ^{opaltrenu} eta mundu intan diru eta ondauentitaco orori hura
iltiondu, itzundu erioteco memoria dio i. Paernartec. Singulare numerum eorum
omnia mala est mortis cogitatio. Erremedio bazarra vicio guicac contra*

*Orrenatic lipiritu dainduac erratendu: guizona causitendenean oratu bizon
batean, bere indar oran, ondauinez echea beleric, familia andibaten present
Errate, semei eta mutiler eta zerbizaris inguratua, bincen canitembada
urraima berala urean, queingonic erimatua, eta maistatua; orduan bada que-
yago oroit beardu, il beardula, eta munduan guel ditucoditela dituen garzo guicac
bonitatis arguentur propterea, ^{eriotico pultuon} i. b. Bai, orduan, arguetendire, muni-
duco bonitateac. orduan agueritendire garuac direni berala.*

*Suia burean bada, erratendu i. Tomasec, oroteco penitentiaac argui-
tuedanue munduac eritimatzen, maistaten eta legitendituen garuac
eritrala vanoac eta eragueriac bairic. bonitatis arguit omnequid est in s-
longatic itzedenue me presentu eta letidituelata munduac ofroibandituen go-
zoac; eta ategimac, eta arretiratu hurrea zocabatera an vicio ilumbatena
parotera? Nore, elguaraditu berien echataric Almbertie quizon, eta
emoteque bezen garteta unean, adigideac, aideaq, aurvideac eta aitac
itiric; partu conuentubatean han paratuec edo eragaitaco beza diei guicac
itzi. erioteco memoria, il beardutalaren orotia ironda eguen, quid dicitur i.*

4. *Gracurriataaue historiarie eta icurricoduzue nota munduco affliccion,*
 eta Andiaensemeac eta alabas, ala nota Prineipem eta Erriguerenac ere.
 utiric beren borondater. Kaureguinac, ondasunac, ^{ercontra} eteypere chit obitrac,
 utiric munduco quirtu guiat, oraino Jaincoaren lege Jainduac pibimetizen
 eta cilequi dituenac, Cu taturtela Erreligiona ortu eta garratia non
 bicibaire parricac ^{tausunac} Andion soncoetan eto ^{odaxon} lesabituetan eta januarion;
 icurritutene ocen batuec baortuendutela casi urta guian, bertzebatuec
 etutela Aragnia garratzen, jaigutendutela gauraren exmabietacoan,
 beren gorputrac puricatuendutela Cilicion eta disyplinat^{on} eta ala ere
 beti content, beti borcarion beteric beren biotrac; Non die sortu ote da aldare,
edo ^{campiamendy} cerda hau? Oh! Eriotarren penamenduac eguitendut^{on} miraculo hec.
Urtu urteduzue ^{beticentuel} Egyptaco arenuac Ambientze presentent^{er}?
 Etuzue cer dudatu Uttearon presencia edo orotiajenac. Oraino lue ere,
 e. a. m. Uditu egueroc icigarrica p^{er}aditu hura, iracurri egueroc. Et empla
espanagorri hura, eta icurric quison andi eta afflati arrec eguimuen iltre
icoragorrico hura, etimuen sentitu lue biotzean eguicaco urriquitendu
bat^{er} eta jaguin ordian urtia ta sendia il izanditaco beren garrat^{er}unac
conferate gabo. Ah! etimuen ordian equin confelionis: general bat^{er} bai eta
Etimuen equin ordian deliberacione orobat urteco queitea, do queitia,
Dant^{er}ac, ocacione tiarrae, icentra de sonitac? Etimuen erraten ordian mun-
 duari zerbitratendunac erobardela? Nota bada etuzue legitu?

5. Quid istud, quæro, quid istud est? Cerda hau? Cerda hau? ala galdequitendu
son Euguerio; Etute guimac gaurabat hain segura eta eguicacoa nota
iltrea, eta ala ere eta Aurquitzen gaurabat hain certua nota iltre beren.
nihil ita quotidie homines ut mortem vident, nihil ita obliuiscuntur ut mortem.
Et ugu icuten egunoro ilerriac, obia non dauden shortiric gure aidac, Anagac
gauracac. Et ugu icuten gure bequiequin nota quelitendinac ileen gorputrac? ala hau
cedere eta arce isanon luea vici gaitoa beingoa utitea? Oh combat diutidire beren
viota quicac equin Jaincoaren gana ilbaten gorputzaren espanagorri illuitorua icurritu^{er}
icergatic urteduzue conuertitu eta Santa Margarita Cortonacoa? Oh! icurruenac hura gald^{er}
tarren gorputra illua, balta, utellua eta arrec beteric, eta oraino ordu ardisat eton jarate
illudela barrantu edo cibacion bere eche ondian. Oh! inferruanda, inferruanda ete galante,
erratenuen Margaritac, banen bere ditagana, seme trigona berala, boreamendu excitacion,
eguimuen confelionis generalbat, artusuen l. francicionen habitua, eta asien penit^{er} eguten.
Cergatic urteduzue abandonatu eta derampatu etutela l. Franc. Bajarac bere ondasun
andiac; aidac, semeac eta lypnaco jauiditacuna, eta lastu teniten Erreligionan?
Oh! beren icurruen bere Erregimaren gorputra icoragorricos illuitoruon. Ontan quoldi-
tendire munduco auditaruac? Oh! eta non da lenalaco dextarum hura? non duxo gracie
spanagorria, ala iteguinuen: ego non quod hic quit, quod hic ait ego ero. Oraino natir
hau rancena, guero ni isanga noliz orai hau elena. Jaincoaren gracie linguistuen
bere viota, hain borhiqui, ocen han beren adisbat emanic munduari, utruen
Diomoco Caldealcan Calome berala cituen ondasun eta oros denac, eta jaanen pon-
natitu beren eromni, derotubatarat, eta han eramantuen viota penitencia, hain
vandutuen, eta handican jaanen beticot^{er} certuat. Oh. Eriotarren orotiajenal

6. *Ahor, e. a. m. estuia sentitiam, estiuu aditeen predicatrenditena ilcen gorputrac,*
Eqviaigni, erratendu l. Agustinaei, biditu nahi biduan predicatuozante eruzr id. vtu orioa.
Uere si ipa sua corda audire volueri, predicone poterunt. Eta lex predicatrendite, cer erra-
tendutez. Quid nobis profuit superbia, aut diuitiarum iactantia quid contulit nobis? sup. s. 8.
Pari, oyeua erratendute burecurrae, et quietoae, cer prochu ateratudugu orquilsae?
Cer on ecaridigute aimbetie negue eta ecardie biduguntuen ondarrun and. et. quid.
Cer prochu ateratudugu ^{stomacha} ^{linguete} aimbetie, paleyo, eta llatroo, diuisione, eta dantzabne.
¡Ah! gure ontasunac gauratudugu mundico modac legitreagari, begatela edo deus-erz
linea gaurata! Orai ezagutendugu galduguda denbora, eta gure saltae, gure
opuena edo culpagatit galduguda seculacoiz gure anima, ceruo gloria, gure lamea.
¡Ah! nos incenotit! Oh qu ero harrac! Quid profuit nobis? cer irabaciac, itantugu gure
gultuer, afferperiet, eta munditar ituec maistatenditurten gaurac, jarratit edo
leguitreagatic? Extrahimus a via licitatis. Ah! utriusque iucen videat, oportatu-
jara eguiarce videtie. Hanc ^{arimec} predicaendute infernueren eridan dauden Eryneto, eta
eruzr gporri, idorr eta laico orien. Quid profuit nobis?
7. *Eta zue, estiuu aditu nahi? Estiuu icari nahi erraten eta predicatrenditena? bada,*
hec ero condentidite, ceren bice quera iraganuten ilceantela orioitgabe. boscitate
mairi, antela urrun zuec erioa, eta quia ortan heli iramemora preparatua lamea-
nen presenciaraz joateco. Memorare noximima tua et in eternum non peccabis.
Aratitiam opara joan baino lehen, edo opam berean oroitrite beaxbada ezteula
joatuoque gauri ilgabe; oh eta combat eta combat joandine vasuna or etia, ac carbateo
quin erreparatitua eta biamunecan argutidite eternitatean! Oh combat beren
becatuan! batzuec beren cartagin ecuan joatidite erioaragun; berrebatenec eba-
fruteren argin bicaurrean. Cavitudite heren arguen eguna? Ay, ene! nie badagit.
Eta dicitatem ere combat cavitudite heren arguen eguna? Ay, ene! nie badagit.
non ilceen emategnibat dantian legolarie, eta Apra, nere, didigida, latorca joamean
baiman offerit; bertre mult gatelat tanta elioitabat finitugabe ilceen. Oh! nola,
utidite, queditidite, dantian lagunac? Ciner lotratuie eta beldurtuie ichil ichilac
joarinen beren, echetarat. Baltasar Erroguen, pategieta, edo ofari andibatitue jau-
liuen infernura; faraon bere soldado quiequin betioti eronen infernua, uterue-
larie atremanbeanzula uraelpo joaputa.
8. *Spicetam ain site nola irazarricam, oroitrite menteraz ezteula joatuoque ^{mai} ^{equ}*
ilgabe; otai nie aimbetie maistatendute ene gorputra eta bereola iratenda
arreen janaria, edo haccaria. Oh! joentramendu onec indar andia du lamea-
graciam animae conservatitico. In peccatis Samianac baruen fraide lengun
edo curibat eta icribatitacione deabraua etortrenditeon Tentacione itruie-
quin ecarri erari zue memoriora illaten gorputra utidua, arxer batea, et in lu-
frutiditequien uairn gauragatic, eta errozarun. Emen geliditendite mundus
eta gorputraco quiduac? Oh itruasuna; oh quironoran eropuetit! eta lotratuie
cituen etiai guetac, eta bare. bitoria queditreccen lague jandu batean.
Oh itrearem memoria, cer on andiac ecartendigu! Trepiacione aratendigu
mundus eropuetit, eta ezortrendite bide zutenen gure anima, latorco.
Ea baraz; more utitico aduapute erredio hau. more ortu mair troitub. or. it-
trearegin acabatendite la quetac, platerac, ondarrunac, adiguideac. en. in. gaur.

